

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	BaO
Instellingsnummer	19463
Instelling	Vrije Basisschool
directeur	Herman DEJONCKHEERE en Lisette GHEYSENS
adres	Leenstraat 110 - 8870 IZEGEM
telefoon	051-30.21.26
fax	051-31.52.98
e-mail	info@schoolbosmolens.be
website/URL	www.schoolbosmolens.be
Inrichtende macht/Bestuur	967414 - Opvoeding en Onderwijs te IZEGEM
adres	Burgemeester Vandenbogaerdelaan 53 - 8870 IZEGEM
Scholengemeenschap	119421 - De Zorg te IZEGEM
adres	Leenstraat 110 - 8870 IZEGEM
CLB	114751 - Vrij CLB Izegem te IZEGEM
adres	Meensestraat 171 - 8870 IZEGEM
Tijdstip doorlichting	van 31 mei 2010 tot 3 juni 2010
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Patrick Durieux
Teamleden	Martine Bekaert
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	21 juni 2010

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	(Leer)prestaties in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	5
4	KWALITEITSPROFIEL	6
5	RESULTATEN	8
5.1	(Leer)prestaties	8
5.2	Schoolloopbaan	13
5.3	Outcomes	13
5.4	Tevredenheid	13
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	14
6.1	Algemeen	14
6.2	Personeel	15
6.3	Logistiek	15
6.4	Onderwijskundig	15
7	STERKTES EN ZWAKTES	18
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	18
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	18
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	19
8	ADVIES	20
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	21

1 INLEIDING

Van 31 mei 2010 tot 3 juni 2010 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne. Overeenkomstig het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid van art. 38 §5 om het toezicht hierop afzonderlijk uit te voeren.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie de volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

- Het schoolbeleid wordt waargenomen door twee directeurs.
- De pedagogische directeur fungeert sinds 1 september 2007.
- Er is een betekenisvolle stijging van de schoolpopulatie de voorbije vijf jaar.
- Er zijn weinig anderstalige leerlingen.
- Er zijn belangrijke infrastructurele problemen.

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting.

3.1 (Leer)prestaties in de focus

Gewoon kleuteronderwijs :

Leergebied

wiskundige initiatie

wereldoriëntatie

Gewoon lager onderwijs :

Leergebied

wiskunde

muzische vorming

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

4 KWALITEITSPROFIEL

Het kleuteronderwijs streeft de leerplandoelen van wereldoriëntatie in voldoende mate na. De kinderen krijgen de vereiste kansen om zichzelf en de anderen te leren kennen en om de wereld om zich heen te kunnen waarnemen en exploreren. Ook de lagere afdeling realiseert in voldoende mate de leerplandoelen van wiskunde. De leerlingen verwerven er voor de verschillende wiskundige domeinen de verwachte fundamentele kennis, inzichten en vaardigheden. Het vrij evenwichtige aanbod, het onderwijskundige handelen van de meeste leraren, de schoolloopbaangegevens en de resultaten van zowel interne als van externe toetsen tonen aan dat deze school voor wiskunde haar maatschappelijke verwachting inlost.

De kleuterafdeling kan echter onvoldoende aantonen dat de leerplandoelen van wiskunde worden nagestreefd. Het aanbod binnen de groep en over de groepen heen is te weinig gegradeerd en niet steeds op maat van de kinderen. Bovendien weten sommige leraren de visie op de wiskundige begripsvorming niet steeds kwaliteitsvol te concretiseren in hun onderwijspraktijk. Het lager onderwijs kan evenmin voldoende aantonen dat de leerplandoelen van muzische opvoeding worden gerealiseerd. Het beschikt over onvoldoende betrouwbare en aanvaardbare evaluatiegegevens en in de meeste groepen komen sommige muzische domeinen te weinig aan bod. Bovendien krijgt muzische opvoeding een leraareigen invulling. Daardoor zijn de leerplangerichtheid en de gradatie in het aanbod over de leerjaren heen te weinig verzekerd.

De ontwikkeling van de kinderen en hun schoolloopbaan brengt het team in beeld via het digitale schooleigen leerlingvolgsysteem. De laatste vijf schooljaren behalen alle leerlingen, op drie na, het getuigschrift basisonderwijs. Bij de toekenning ervan houdt het team nog geen rekening met de resultaten van alle verplichte leergebieden. Het beschikt evenmin over expliciete criteria om een uitspraak te doen.

Uit de summier beschikbare gegevens van het vervolgonderwijs blijkt dat de leerlingen in het voortgezet onderwijs bevredigend presteren als het advies van de school wordt gevolgd.

De bevragingen bij leerlingen, leraren en ouders laten zien dat deze participanten tevreden zijn over de schoolwerking. De sanitaire voorzieningen, die trouwens door de stijging van het aantal leerlingen niet in aantal voldoen, vormen voor zowel de leerlingen als de ouders een knelpunt.

Conform het opvoedingsproject dat pleit voor eerbied en respect voor de medemens, spant het team zich in om bij de kinderen een positief zelfbeeld te realiseren. De schoolsfeer, gekenmerkt door een gedreven inzet en een mensontmoetende onderwijsstijl van de meeste teamleden, resulteert in een welbevinden bij de leerlingen en het personeel.

De school stelt waardeopvoeding voorop. Het team neemt talrijke initiatieven om kinderen humane leefgewoontes te laten verwerven. Het zorgt voor een breed onderwijsleeraanbod. Het kleuteronderwijs neemt daarbij allerlei bronnen en recentelijk sommige leerplannen als basis. Het lager maakt voor wiskunde, Nederlands en Frans gebruik van onderwijsleerpakketten uit de handel. Het team vertrouwt erop dat deze methodes in overeenstemming zijn met de leerplannen. Voor bewegingsopvoeding en wereldoriëntatie maken leraren gebruik van een eigen aanbod, dat in zekere mate gericht is op het leerplan. Dankzij de medewerking aan het project 'Techniek op school' is het domein 'mens en techniek' goed geïntegreerd in de thema's. Het kleuteronderwijs besteedt veel zorg aan de handschriftontwikkeling. De lagere afdeling daarentegen heeft een zekere aandacht voor het schrijfproduct, maar de meeste leraren hebben echter te weinig oog voor de penhantering en de schrijfhouding.

Voor de leergebiedoverschrijdende inhouden maakt het team recentelijk gebruik van een onderwijsleerpakket voor sociale vaardigheden. Voor leren leren en ICT (informatie- en communicatietechnologie) beschikt de school nog niet over een schoolplanning conform art. 44 §2 van het Decreet Basisonderwijs. Het onderwijs dienaangaande verloopt doorgaans intuïtief en te weinig systematisch.

Het team heeft ruim aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling. De school spant zich in om bij de leerlingen het gevoel van eigenwaarde te verhogen en om de sociale gerichtheid te stimuleren. Het gestructureerde schoolleven draagt daartoe bij.

Om een schoolloopbaan zonder drempels te bevorderen, besteedt de instelling bijzondere zorg aan de doorstroming naar een volgend onderwijsniveau. Daartoe is er een groeiende samenwerking tussen de derde kleuterklas en het eerste leerjaar. Er zijn ook initiatieven, gericht op de overgang naar het secundair onderwijs.

Conform de schoolvisie die opteert voor maximale ontplooiingskansen van elk kind, doet het team inspanningen om onderwijs op maat van de leerling te realiseren. Op basis van observatie- en toetsresultaten en van multidisciplinair overleg zet de school differentiatiemomenten op. Bepaalde daarvan beogen vooral groepsverkleining, terwijl andere gericht zijn op de begeleiding van vorderingengroepen. In de meeste groepen zijn er vormen van niveau- en tempodifferentiatie, hoofdzakelijk als het onderwijsleerpakket dat aangeeft. Differentiatie naar interesse komt vooral voor bij het gedifferentieerd werken en/of bij het

kiesuur in het kleuteronderwijs en in lessen wereldoriëntatie in de lagere afdeling. Differentiatievormen in muzische opvoeding zijn echter nog geen verworvenheid.

De school heeft een functionele zorgverbredende structuur uitgebouwd, waarbij de titularis de eerste zorgverstrekker blijft. In samenwerking met de zorgcoördinator zetten titularissen, de zorgcoördinator en/of de leraren zorg remediërende activiteiten op voor kinderen die uitvallen. Sommige leraren nemen bijkomende maatregelen om tegemoet te komen aan specifieke noden van kinderen. Indien wenselijk wordt in overleg met de ouders een individueel leertraject uitgetekend. De zorgverbredende werking verloopt volgens een vastgelegde procedure. Daardoor vertoont ze in aanzet een handelingsgerichte aanpak. Het handelingsplan krijgt echter nog te weinig een grondige inhoudelijke invulling. De zorgverbredende activiteiten zijn dan ook te weinig gericht op onderliggende oorzaken en missen vaak diepgang. Mede door het onvoldoende expliciteren van concrete verwachtingen zijn remediëringsactiviteiten soms weinig doelgericht, waardoor de effectiviteit in het gedrang komt. Bovendien remmen de frequente wissels in de zorgopdrachten de continuïteit in het zorggebeuren en de deskundigheidsopbouw af.

Leraren evalueren geregeld. Ze doen dat op diverse wijzen. Soms beoogt de evaluatie een bijsturing van het leerproces van de kinderen. Voor bepaalde aspecten van het onderwijskundige gebeuren is de evaluatie nog te sterk gericht op de rapportering.

Het team doet voldoende moeite om de vorderingen van de kinderen te rapporteren aan het kind, de ouders, de collega's of aan andere actoren. Het uitblijven van een evaluatie en rapportering van de leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, sociale vaardigheden en ICT en de eenzijdige evaluatiepraktijk van wereldoriëntatie en van muzische opvoeding zijn voor de hand liggende werkpunten.

Het overleg binnen het leerjaar biedt kansen tot leren van en met elkaar. Er is echter te weinig formeel overleg over de jaargroepen heen. De school heeft nood aan een gemeenschappelijke teamvisie op meerdere onderwijskundige aspecten, wat een grote verscheidenheid in het onderwijskundige denken en handelen tot gevolg heeft. De opgestarte pedagogische raad biedt mogelijkheden om een meer gelijkgerichte onderwijspraktijk te bevorderen.

Meerdere teamleden zijn vernieuwingsbereid. De teambijeenkomsten en de klasbezoeken zijn daarbij ondersteunend. De opvolging van het onderwijskundige handelen is daarentegen te vrijblijvend en te weinig systematisch. Sommige leraren staan op hun autonomie en remmen soms het ontwikkelingsproces van de school af. Bovendien bemoeilijkt de veelheid van prioriteiten de integratie van de vernieuwingsinhouden in de klaspraktijk.

De school doet inspanningen om zich te profileren. De participatie aan sociaal-culturele initiatieven en aan parochiale acties of evenementen zetten haar in de kijker. Het interne leiderschap, het personeel en de ouders helpen mee de schoolwerking dragen.

Op deze school groeit een kwaliteitsdenken. Het wordt een gewoonte om aspecten van het schoolleven te evalueren, de bevindingen te analyseren en op basis daarvan relevante conclusies te trekken. Het team is nog niet toe om systematisch passende acties op te zetten om wat goed loopt te versterken of om knelpunten bij te sturen. Het analyseert in aanzet de resultaten van de externe toetsing.

De schooldoorlichting leert alvast dat deze onderwijsinstelling veel kindbetrokken initiatieven opzet, dankzij de inzet van de meeste teamleden en de nauwe samenwerking met de ouders. Tot haar sterkste punten behoren de aandacht voor waardeopvoeding en van de sociaal-emotionele ontwikkeling. Bovendien heeft ze een sterke parochiale binding.

Om de kwaliteit van de klas- en schoolwerking te verhogen, kan de school de breuklijnen in het onderwijsleeraanbod in het kleuter- en lager onderwijs wegwerken. Ze kan verder werk maken van een effectieve zorgwerking en van een verfijning van de evaluatie. Ze kan haar professionaliseringsbeleid en haar interne kwaliteitszorg verder uitbouwen.

Prioritair aan te pakken aandachtspunten liggen in wiskundige initiatie in het kleuteronderwijs en in muzische opvoeding in de lagere afdeling. Behoudens de weg te werken tekorten krijgt de school alle vertrouwen om verder te groeien naar een professionele leergemeenschap en naar een effectieve school.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

5.1.1 Kleuteronderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **nastreven** van ontwikkelingsdoelen:

Wiskundige initiatie

Voldoet niet

Vaststellingen

- Het kleuteronderwijs kan onvoldoende aantonen dat de leerplandoelen intentioneel worden nagestreefd. Het aanbod binnen de groep en over de groepen heen is te weinig gegradeerd en niet steeds op maat van de leerlingen. Sommige kinderen scoren op de toets rekenbegrip op het einde van het schooljaar lager dan in het begin. Deze kinderen maken dus niet de verwachte voortgang. De cijfers van de instaptoets rekenen van dit schooljaar in het eerste leerjaar laten zien dat één op vijf eersteklassers onvoldoende scoort.
- Bij de aanvang van de schoolloopbaan heeft de titularis een algemeen beeld over het kind vanuit de infodagen en informele contacten. De andere titularissen hebben echter een meer genuanceerde kijk op de wiskundige ontwikkeling van de kinderen vanuit het overgangsgesprek en vanuit gegevens uit het digitale leerlingvolgsysteem. Daarin is onder meer een globale waardering ten aanzien van inzichten over de ruimte, de tijd en over getallen opgenomen.
- De leraren besteden doorgaans voldoende aandacht aan de planning van hun aanbod. Ze werken vrij doelgericht. Daartoe formuleren ze ontwikkelingsaspecten als doelen in hun dagplanning. Die worden verder genuanceerd volgens de ontwikkeling van hun specifieke kleutergroep. Bij de begeleide activiteiten met wiskundige inslag noteren titularissen recentelijk ook leerplandoelen en/of eigen verwachtingen.
- Titularissen maken in enige mate gebruik van een begrippenlijst, maar komen er nog niet toe om de ontwikkelingsaspecten of leerplandoelen te bewaken. Ze kunnen dan ook onvoldoende aantonen dat de leerplandoelen worden nagestreefd. Een functioneler gebruik van het richtinggevende referentiekader kan een gegradeerd wiskundig aanbod binnen de groep en over de groepen heen versterken en didactische vervroeging voorkomen.
- Tijdens de begeleide activiteiten en het spel in de speelwerkplekken komen de verschillende domeinen van wiskundige initiatie voldoende aan bod. Meerdere rekenvoorwaarden zoals vergelijken, sorteren, seriëren en tellen krijgen daarbij kansen, hoewel tijdens geobserveerde activiteiten de voor de hand liggende wiskundige momenten soms te weinig werden benut. In sommige groepen neigt het wiskundige aanbod naar didactische vervroeging, vooral waar te vroeg met vaste getalbeelden en met cijfersymbolen wordt gewerkt. Uit de praktijk blijkt, dat het nog niet bij iedereen vanzelfsprekend is dat wiskundige begrippen groeien vanuit exploreren en experimenteren in functionele spelsituaties.
- Het aspect 'tijd' binnen het domein 'meten' komt frequent aan bod bij het gebruik van kalenders. Hoewel gevisualiseerde tijdsstructuren de groei van het dagelijkse tijdsbesef ondersteunen, is de voorstelling van de dag- en weekkalender te weinig gegradeerd over de groepen heen. Ook op dat vlak is er didactische vervroeging vast te stellen. Zo komt 'de week' niet tegemoet aan de mogelijkheden van de jongste kinderen en is de voorstelling van de dagkalender boven het ontwikkelingsniveau van deze leerlingen. Het maat- en conservatiebegrip krijgen eveneens ontwikkelingsmogelijkheden bij het spel met zand of water. Tijdens de observaties echter beschikt niet elke kleutergroep over een speelklare zand- of watertafel.
- Het lichaamsschema komt bij de ruimtebeleving aan de orde in thema's die verband houden met het lichaam. Een spiegel ten voeten uit, die dagelijks kansen biedt om het eigen lichaam te verkennen, is in alle groepen voorhanden. Ruimtelijke oriëntatie en structuratie krijgen aandacht onder meer bij het puzzelen en tijdens bewegings- en muzikale activiteiten. Bij de ruimtebeleving zijn er voldoende mogelijkheden om te werken in het verticale vlak. In de meeste groepen zijn schildersezels voorhanden en sommige hebben ook tekenborden ter beschikking.

- Bij de oudste kleuters neemt het team genormeerde toetsen af, die naast talige aspecten ook wiskundige doelen nagaan. Daarenboven krijgen de vijfjarigen tweemaal per schooljaar een 'toets rekenbegrip'. De evaluatiegegevens vormen enerzijds een prognose bij de overstap naar de lagere afdeling, maar anderzijds geven ze aanleiding tot een specifieke begeleiding van sommige kleuters.
- De integratiemomenten tussen de oudste kleuters en het eerste leerjaar zorgen voor een verlaagde drempel bij de overstap. Deze titularissen stemmen het materialenaanbod in zekere mate op elkaar af.
- Het kleuteronderwijs beschikt over het algemeen over voldoende ontwikkelingsmateriaal dat de wiskundige ontwikkeling bevordert. Het valt op dat in meerdere groepen weinig structuren zijn aangebracht om het ontwikkelingsmateriaal zelfstandig te sorteren in de speelwerkplekken en dat bij het opruimen leraren weinig gebruik maken van een instrument dat de objectieve tijdsbeleving aangeeft.
- De school heeft de laatste schooljaren geen teamgerichte bijscholingssessies in verband met wiskundige initiatie opgezet. De personeelsvergaderingen zorgen voor enige kansen tot professionele ontwikkeling. Er is echter te weinig formeel overleg over de groepen heen om een gelijkgerichte aanpak en een gegradeerd aanbod te realiseren. Daarbij is de sturing vanuit het schoolbeleid te weinig ondersteunend. Bovendien wordt de praktijk in zekere mate aangestuurd door de informele leiding die het veranderingsproces van de kleuterafdeling beïnvloedt.

Wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Het kleuteronderwijs beoogt in voldoende mate de leerplandoelen. Het biedt voldoende kansen om zichzelf en de omgeving te exploreren, en om interesse, openheid en respect ten aanzien van de natuur, de mens en de maatschappij te bevorderen. Het aanbod draagt bij tot een beter begrijpen van en tot meer greep krijgen op de wereld.
- Bij het begin van het schooljaar hebben titularissen een globaal beeld van het kind vanuit onder meer het overgangsgesprek. Er is echter weinig informatie over de uitgewerkte thema's in de vorige groep(en), waardoor titularissen weinig zicht hebben op de vroeger nagestreefde doelen.
- In de kleuterafdeling structureren thema's het aanbod van wereldoriëntatie. Leraren beschikken over een jaarplanning met de uit te werken thema's. Deze klasonderwerpen volgen over het algemeen de jaarkring, maar worden doorgaans nog niet kindbetrokken geformuleerd. Voor de uitwerking ervan doen titularissen een beroep op diverse informatiebronnen uit de handel en op eigen ervaring. De schriftelijke themavoorbereiding beperkt zich tot een brainstorming met een inventaris van opvoedende activiteiten. Het is nog geen gewoonte dat leraren dominante themadoelen of ontwikkelingsaspecten expliciet plannen en dat melding wordt gemaakt van de verschillende bestaansdimensies die worden beoogd. Enkele titularissen selecteren wel vooraf een beperkte streefwoordenschat, die ze in diverse ervaringssituaties kunnen nastreven.
- Ook bij de wereldoriënterende activiteiten formuleren leraren in hun dagplanning ontwikkelingsaspecten als na te streven doelen, aangevuld met leerplandoelen en/of eigen verwachtingen. De weerkerende activiteiten en het spel in de speelwerkplekken verlopen over het algemeen minder doelgericht. Het is geen gewoonte dat titularissen verwijzen naar een selectie van ontwikkelingsaspecten en leerplandoelen uit de 'fiches', die ze als naslagwerk gebruiken. In het kader van de schoolprioriteit hebben leraren in de kortetermijnplanning bijzondere aandacht voor het domein 'mens en techniek'. Ze plannen echter zelden gedifferentieerde verwachtingen binnen één ervaringssituatie.
- Om een zicht te krijgen op de nagestreefde leerplandoelen van wereldoriëntatie heeft het kleuteronderwijs de verwachtingen van zes thema's en van het ontvangstmoment geïnventariseerd. Dit onderzoek toont aan dat de kleutergroepen veel aandacht hebben voor de overkoepelende doelstellingen en dat doelen van alle andere domeinen worden beoogd. Vooral, 'mens en levensonderhoud', 'mens en medemens' en 'mens en tijd' en 'mens en techniek' krijgen geregeld intentionele kansen.
- De meeste thema's sluiten aan bij de leef- en belevingswereld van de kinderen. Naast de klassieke zijn er ook alternatieve onderwerpen, zoals kriebelbeestjes. De uitwerking ervan is voldoende realiteitsgebonden en doorgaans is een belevende waarneming of een uitstap in de onmiddellijke omgeving het uitgangspunt. Ze biedt voldoende kansen aan de verschillende bestaansdimensies en aan diverse ontwikkelingsdomeinen en -aspecten. Over het algemeen is de verwerking van het thema in het klasbeeld merkbaar. Sporadisch hebben leerlingen een inbreng in de themakeuze of de –uitwerking.

- De thema's worden sterk projectmatig uitgewerkt. De meeste kleuteractiviteiten zijn gelinkt aan het lopende klasonderwerp. Meerdere speelwerkplekken zijn verrijkt vanuit het thema. In meerdere groepen geeft de thema-uitwerking kansen tot exploreren en experimenteren, onder meer door de inrichting van een themahoek en het gebruik van ontdekdozen. Ook de bijgewoonde 'zorgactiviteit' is geïntegreerd in het lopende klasonderwerp.
- Af en toe plannen de titularissen gemeenschappelijk onderwerpen. De uitwerking streeft continuïteit en gradatie in het aanbod na. Voor de andere onderwerpen is een gegradeerd aanbod over de groepen heen te weinig verzekerd.
- Via regelmatige observaties houden de titularissen een zicht op de ontwikkeling van het individuele kind. Ze beogen niet enkel de evolutie van de verstandelijke ontwikkeling, maar hebben ook oog voor de andere persoonlijkheidsdomeinen.
- Het kleuteronderwijs beschikt over voldoende ontwikkelingsmateriaal om de thema's wereldoriënterend uit te werken. De hoekenverrijking bevat meestal werkelijkheidsgericht materiaal, maar het aanbod in de dynamisch-affectieve speelwerkplekken en de realiteitswaarde ervan is soms bescheiden. Bij de jongste kinderen is er enige aandacht voor het tactiele. In de kleutergroepen wordt de computer functioneel gebruikt. De optimale werkhouding bij het gebruik van het beeldscherm wordt echter niet overal gerespecteerd.
- De klaslokalen zijn over het algemeen voldoende ruim en de meeste zijn ingericht volgens de ontwikkeling van de kleutergroep. Sommige worden verruimd met de gang. Bij de jongste kleuters zijn gevisualiseerde afspraken niet aangepast aan hun ontwikkelingsniveau. Er is geen aparte ruimte waar de jongste kinderen tussen de middag kunnen rusten.
- De laatste jaren was wereldoriëntatie één van de vernieuwingsprioriteiten. In het kader daarvan organiseerde de school pedagogische studiedagen, onder meer over 'mens en techniek'. Titularissen doen inspanningen om deze bestaansdimensie te integreren in de thema's.

5.1.2 Lager onderwijs

Het onderzoek van de (leer)resultaten levert voor de leergebieden in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Wiskunde

Voldoet

Vaststellingen

- Het vrij evenwichtige onderwijsleeraanbod, het onderwijskundige handelen van de meeste leraren en de resultaten van de centrale proefwerken van de zesdeklassers, van de genormeerde, van de methodegebonden en van de eigen toetsen wijzen op een degelijke leerplanrealisatie van dit leergebied. De evaluaties tonen aan dat fundamentele wiskundige kennis, inzichten en vaardigheden voldoende worden verworven. De school houdt de meeste van deze outputgegevens systematisch bij en gebruikt ze om de effecten op leerlingniveau in kaart te brengen. Ze is nog niet toe om deze informatie systematisch te gebruiken als basis voor haar interne kwaliteitszorg.
- Om het leerproces van elke leerling te ondersteunen, hebben leraren doorgaans een genuanceerd beeld van de wiskundige verworvenheden van de kinderen door het overgangsgesprek en de gegevens uit het leerlingvolgsysteem. Dat bevat onder meer de schoolrapportgegevens en de resultaten van de genormeerde toetsen. Bovendien verfijnen de resultaten van de genormeerde toets in het begin van het eerste leerjaar dit beeld.
- Alle leergroepen bieden een voldoende aantal lestijden wiskunde aan, conform het gevolgde leerplan. Volgens het lessenrooster verschilt de onderwijstijd voor wiskunde in de parallelgroepen van één leerjaar.
- In de kortetermijnplanning formuleren leraren concrete lesdoelen, over het algemeen geplukt uit het onderwijsleerpakket. Het is nog geen cultuur dat gedifferentieerde doelen worden genoteerd. Differentiatie- en/of remediërmateriaal liggen wel gereed.
- Om de leerplandoelen te realiseren, maakt de school gebruik van een onderwijsleerpakket uit de handel. Bij de introductie ervan hebben sommige leerjaren de inhoud geverifieerd met het leerplan. Leraren vertrouwen erop dat de methode de leerplandoelen voldoende beoogt en dat het voldoende gradatie in de leerinhouden binnen en over de leerjaren heen waarborgt.

- De verschillende leerdomeinen komen voldoende aan bod. De leerinhouden worden sporadisch thematisch uitgewerkt. Dat betekent dat het aanbod linken vertoont met betekenisvolle situaties of andere leergebieden.
- Leraren doen inspanningen om kinderen de nodige wiskunde begrippen te laten verwerven door onder meer het gebruik van ondersteunende referentiekaders. In de bovenbouw echter is het aanbod ervan bescheiden. Het gebruik van recipiënten en van referentiematen getuigen van enige realiteitsgebonden benadering. De voorstelling ervan, die recentelijk werd geïntroduceerd, geeft soms een verschraalde afbeelding van de werkelijkheid en is dus niet altijd realistisch.
- De observatie van wiskundeactiviteiten getuigt van een diversiteit in het onderwijskundige handelen en illustreert een weinig coherente teamvisie op dit leergebied. Zo krijgen kinderen in sommige klassen de mogelijkheid om persoonlijke meetervaringen op te doen. Sommige leraren vertrekken vanuit een realistische probleemstelling, terwijl anderen de leerinhoud te weinig in een werkelijkheidsnabije context plaatsen. Sommigen geven kinderen weinig kansen om handelend wiskundige inzichten te verwerven. In enkele groepen loopt de klassikale instructie lang uit en beperkt het kinderlijke denken zich tot het nadenken van wat de leraar of een medeleerling hebben vóórgedacht. De geringe actieve inbreng van de kinderen en het weinig realiteitsbetrokken karakter van het wiskundige aanbod hypothekeren het inzichtelijk en probleemoplossend leren, waarvoor het gevolgde leerplan pleit.
- Leerlingen krijgen over het algemeen weinig kansen om na te denken over hun eigen wiskundige denken en leerproces. Zo is het geen gewoonte dat ze hun oplossingsmethode met elkaar kunnen vergelijken in een leergesprek. Hierdoor wordt het leren van en met elkaar in wiskundige situaties beperkt. Het gebruik van correctiesleutels bevordert wel het zelfstandigheids- en verantwoordelijkheidsgevoel van de kinderen.
- De klassikale instructie houdt doorgaans weinig rekening met de specifieke beginsituatie van de kinderen. Die biedt dan nauwelijks mogelijkheden om een onderzoeksgerichte ingesteldheid te ontwikkelen en om de principes van gelijkheid en gelijktijdigheid te doorbreken. In de toepassingsfase daarentegen wordt wel gedifferentieerd, vooral als het onderwijsleerpakket de middelen daarvoor aanreikt. Daarbij wordt in bepaalde groepen ook aangepaste educatieve software functioneel gebruikt.
- Om na te gaan in hoeverre de leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken, gebruiken titularissen diverse evaluatiemiddelen. De resultaten van de centrale proefwerken fluctueren en leunen de laatste drie schooljaren aan bij het Vlaamse gemiddelde van de referentiegroep. Rekening houdend met de leerlingenpopulatie is deze output te verwachten. Op grond van de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem kan de school aantonen dat de leerlingen voor de onderzochte doelen van wiskunde vooruitgang boeken. Het digitale leerlingvolgsysteem geeft over de leerjaren heen de evolutie van de vorderingen weer. Een aantal resultaten zijn op groepsniveau in kaart gebracht, maar dat gebeurt nog niet op schoolniveau.
- Vooral de genormeerde toetsen geven aanleiding tot een meer diepgaande analyse van de resultaten. Op enkele uitzonderingen na, is het geen traditie dat leraren systematisch de aard en de frequentie van fouten bij de eigen en methodegebonden evaluaties in beeld brengen.
- Conform het zorgbeleid organiseert de school differentiatiegroepen met ondersteuning van de zorg- of ambulante leraar. Bij deze differentiatiemomenten heeft de school vooral groepsverkleining op het oog, waarbij de titularis de zwakkere leerlingen begeleidt. Het valt op dat in het zorglokaal weinig ondersteunende referentiekaders voor het aanvankelijk rekenen voorhanden zijn.
- De school beschikt over voldoende klassikale en individuele leermiddelen om het wiskundige handelen en denken te stimuleren. Er is echter wel nood aan meer individueel meetmateriaal en aan volumematen.
- De laatste jaren stond wiskunde niet in de vernieuwingsfocus en organiseerde de school daaromtrent geen teamgerichte bijscholing. Er werden evenmin individuele initiatieven genomen om het leergebiedspecifieke onderwijskundige handelen te verhogen.

Muzische vorming

Voldoet niet

Vaststellingen

- De school kan onvoldoende aantonen dat de leerlingen de leerplandoelen van muzische opvoeding voldoende verwerven. Ze beschikt over onvoldoende valide en aanvaardbare outputgegevens en in de meeste groepen komen sommige muzische domeinen te weinig aan bod. Bovendien krijgt muzische opvoeding een leraareigen invulling. Daardoor zijn de leerplangerichtheid en de gradatie in het aanbod over de leerjaren heen te weinig is verzekerd.
- Als beginsituatie hebben leraren een algemene kijk op de leerlingen vanuit het overgangsgesprek en de informatie uit het leerlingvolgsysteem. Ze hebben echter weinig weet van de specifieke muzische vaardigheden van de kinderen.
- Sommige leraren beschikken over een jaarplan voor 'beeldopvoeding' en 'muzikale opvoeding'. Daarbij is het leerplan in enige tot zekere mate inspirerend. Voor 'dramatisch spel' en 'muzisch taalgebruik' verwijzen titularissen naar het onderwijsleerpakket van Nederlands en voor 'bewegingsexpressie' naar de gymleraren. Voor 'media' is geen planning voorhanden. Eén leerjaar beschikt over een voorbeeldige planning, die bestaat uit het aanbod van de verschillende muzische domeinen. De opmaak van het jaarplan is leraarspecifiek. Op dat vlak zijn er weinig richtinggevende schoolafspraken.
- Het team besteedt meestal de door de koepel voorgeschreven onderwijstijd voor muzische opvoeding. Ook voor dit leergebied verschilt het aantal lestijden in de parallelgroepen van één leerjaar. Titularissen gebruiken een diversiteit van termen om het leergebied of een muzisch domein te benoemen. Zo hebben sommigen het nog over plastische opvoeding.
- In muzische opvoeding werken leraren eveneens doelgericht. Bij sommigen zijn de verwachtingen gekoppeld aan het gekozen leerplan en is er dus een aanzet tot het bewaken van de leerplaninhouden.
- De organisatie van een 'muzische dag' in de bovenbouw biedt leerlingen de kans om zich muzisch uit te leven. Vooral de domeinen 'beeldopvoeding' en 'muzikale opvoeding' komen voldoende aan bod. De andere worden doorgaans slechts fragmentarisch en te beperkt geprogrammeerd.
- De muzische domeinen houden over het algemeen verband met het klas- en schoolleven of doen dienst als een gevarieerde verwerking van inhouden uit andere leergebieden. In de eerste graad zijn sommige muzikale activiteiten niet geïntegreerd in wat in de klas aan de orde is.
- De muzikale activiteiten zijn over het algemeen eenzijdig gericht op zang en in enige mate ook op muziek beluisteren. Doorgaans is het geen gewoonte dat leerlingen gevarieerd spelen met het lied met lichaams-, ritmische of vocale instrumenten. Wat 'beeldopvoeding' betreft, komen zowel twee- als driedimensionale realisaties aan bod. Er is over het algemeen voldoende variatie aan materialen. De meeste leraren kiezen echter voor een vrij sturende aanpak, waarbij het werken naar model primeert op de creatieve expressie. 'Dramatisch spel' en 'muzisch taalgebruik' zijn in sommige groepen goed vertegenwoordigd: poëzie, dramatiseren en creatief schrijven zijn activiteiten die daar regelmatig worden geprogrammeerd. Poppenspel door kinderen daarentegen is nog geen vanzelfsprekendheid. In verband met 'bewegingsexpressie' komen dans en expressie door het jaar heen nauwelijks in het aanbod van bewegingsopvoeding voor. Naar aanleiding van het schoolfeest komen deze activiteitsdomeinen frequenter aan bod. Bewegingstussendoortjes in de klas zijn evenmin een gewoonte. 'Media' krijgen in sommige groepen hun rechtmatige plaats. De continuïteit en de gradatie in het muzische aanbod over de groepen heen is echter niet gewaarborgd door de leraarspecifieke invulling en de weinige formele schoolafspraken dienaangaande.
- De bijgewoende activiteiten gaven inzake aanpak een wisselend beeld. In sommige groepen krijgen leerlingen de kans om te 'beschouwen' en mogen ze daarna de impressies uitdrukken in meerdere muzische expressievormen. Daar krijgt de creativiteit van de leerlingen kansen naast de integratie van muzische domeinen. In andere groepen is de aanpak echter meer sturend, waarbij het resultaat belangrijker lijkt dan het muzische proces.
- Het is geen gewoonte om binnen muzische activiteiten te differentiëren. Op basis van eigen interesse of aanleg krijgen kinderen zelden de mogelijkheid om vanuit een muzische grondhouding zelf hun expressievorm of materiaal te kiezen. Hoewel de Vlaamse Overheid talentontwikkeling hoog in het vaandel draagt, is de school nog niet toe om de creativiteit en de mogelijkheden van de leerlingen tot hun recht te laten komen.
- Om de cultuureducatie te bevorderen doet de school inspanningen om kinderen in contact te brengen met kunst. Zo werken bepaalde groepen een thema 'kunst' uit en gaan leerlingen op bezoek naar een museum of bij een kunstenaar. Ze participeren aan auteurslezingen en wonen toneelvoorstellingen bij.

Het lovenswaardige initiatief om een externe muziekleraar in te schakelen in de eerste graad komt de kwaliteit van de muzikale opvoeding ten goede en bevordert de samenwerking tussen het gewoon basisonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs.

- Een evenwichtige en brede evaluatie van dit leergebied ontbreekt. Ondoorzichtige evaluatiecriteria leiden tot een cijfermatige rapportering. Zelf- en peerevaluatie zijn nog geen verworvenheid. De evaluatie kan verfijnd worden door expliciet alle domeinen van het leergebied op te nemen en criteria vast te leggen om eerder op processen dan op resultaten te focussen. Het is nog geen cultuur dat een portfolio de basis vormt voor een procesmatige evaluatie. Volgens de directeur worden de leerlingenprestaties inzake muzische opvoeding nog niet in rekening gebracht bij het bepalen van het getuigschrift basisonderwijs. Daardoor geeft de school aan dat ze dit leergebied nog niet als een volwaardig aspect van de totale vorming beschouwt.
- De school beschikt over onderwijsleermiddelen en materialen om de muzische doelen te realiseren. Er is echter nood aan een ruimer aanbod van muziekinstrumenten en van bepaalde media.
- De school organiseerde de laatste jaren geen teamgerichte bijscholing in verband met muzische opvoeding. Enkele leraren participeerden aan individuele nascholingssessies over muzische aspecten. Naar hun zeggen waren de inhouds weinig bruikbaar voor hun klaspraktijk. Hoewel een externe muziekleraar hospiteert in de eerste graad, worden deze momenten nog te weinig aangegrepen om te leren van en met elkaar. Klastitularissen komen er nog niet toe om de gevarieerde muzikale invulling over te nemen en hun pedagogisch-didactische handelen op dat vlak te verhogen.

5.2 Schoolloopbaan

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

- Het interne leiderschap wordt waargenomen door twee directeurs. De vroegere schoolleider neemt het administratieve, financiële en organisatorische luik op zich en heeft een coördinerende opdracht binnen de scholengemeenschap. Het andere directielid neemt de volledige onderwijskundige leiding van de school voor haar rekening. Als pedagogische directeur geeft ze in samenspraak met de andere teamleden richting aan het onderwijskundige beleid. Samen met de leraar beleidsondersteuning en de pedagogische raad zet ze de bakens uit op onderwijskundig vlak. De zorgcoördinator behartigt het zorgbeleid.
- De pedagogische directeur voert een humanitair management, dat gericht is op het welbevinden van alle actoren, op het bevorderen van goede interpersoonlijke relaties en op een collegiaal team. Zij is goed aanvaard en gaat zorgzaam om met de kinderen, het personeel en de ouders.
- De schoolleiding is democratisch ingesteld en biedt ruimte tot inspraak. Naar verluidt, komt het team nu vlugger tot besluiten, die daadwerkelijk worden uitgevoerd. De werkgroepen, de administratieve medewerkers, het onderhoudspersoneel en ouders helpen mee de schoolwerking dragen.
- De pedagogische directeur en de leraar beleidsondersteuning doen inspanningen om leraren te coachen. Dat gebeurt vooral tijdens de personeelsbijeenkomsten en de klasbezoeken. Deze opvolgingsactiviteiten zijn echter te weinig systematisch en te vrijblijvend. Mede door het gebrek aan een coherente visie op diverse onderwijskundige aspecten en door de grote autonomie van sommige leraren leidt dat tot een diversiteit in het pedagogisch-didactische denken en handelen van de teamleden.
- De opgestarte begeleiding voor beginnende leraren beperkt zich nog tot organisatorische en praktische aspecten en tot enige onderwijsondersteunende acties. Deze aanvangsbegeleiding mist nog systematiek en samenhang.
- Er is een goede samenwerking binnen de leerjaren. Het overleg over de jaargroepen heen komt op gang, maar is nog te beperkt. Dat resulteert in het kleuteronderwijs in een gebrek aan gradatie in de inhoud en voorstelling van referentiekaders en in de invulling van de thema's. In het lager heeft dat voor gevolg dat het onderwijsleeraanbod te weinig is gegradeerd voor de leergebieden waaraan titularissen een eigen invulling geven, zoals de domeinen van muzische opvoeding, leren leren en ICT. Het beleidsvoerend vermogen van de school groeit, maar is nog vrij bescheiden.
- Over het algemeen bepaalt de school haar prioriteiten op basis van een ervaren nood. Het aantal vernieuwingsonderwerpen die tegelijkertijd worden aangepakt, is vrij groot en verscheiden, wat de implementatie van de aangeboden inhouden afremt. Zo stonden dit schooljaar onder meer het project 'Techniek op school' en de begeleiding van kinderen met ontwikkelingsvoorsprong in de vernieuwingsfocus.
- Om de professionele ontwikkeling van het team te verhogen, heeft het beleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de medewerkers. De meeste teamleden zijn vernieuwingsgezindheid. Naar verluidt, zijn er die weinig veranderingsbereid zijn. Het overleg binnen de jaargroepen biedt kansen tot leren van en met elkaar. Behalve de teamgerichte studiedagen die doorgaans op de onderwijskundige schoolprioriteiten focussen, volgen sommige leraren ook nascholing op basis van eigen interesse. Gesprekken, documenten en observaties signaleren sterke verschillen ten aanzien van de professionele vorming met een grote verscheidenheid in onderwijskundig denken en handelen tot gevolg.
- De school voert in aanzet een kwaliteitsbeleid. De analyse en interpretatie van de resultaten van de recente tevredenheidsonderzoeken van ouders en kinderen en de sterkte-zwakteanalyse van de leraren wachten nog op bijsturings- of borgingsinitiatieven. Hoewel de resultaten van de genormeerde toetsen aan een systematische analyse en teamreflectie worden onderworpen, is het nog geen traditie dat de school de resultaten van externe toetsen aanwendt in haar cyclische proces van kwaliteitszorg. De eerder zwakke score voor taalbeschouwing op een centraal proefwerk resulteerde wel in de aanschaf van een nieuw onderwijsleerpakket voor Nederlands.
- Het reflecterende vermogen op schoolniveau komt op gang. Het team evalueert geregeld het GOK-beleid en andere aspecten van het schoolleven. Het is echter nog geen gewoonte dat leraren hun eigen didactische handelen systematisch aan een zelfevaluatie onderwerpen met het oog op een bijsturing ervan. Vooral de teamleden betrokken bij de zorg maken systematisch persoonlijke bedenkingen in de kortetermijnplanning. Bij de anderen is dat echter nog weinig het geval.

- De zorgcoördinator, een leraar zorg, een leraar kleuteronderwijs en een administratieve medewerker hebben een bijkomend engagement binnen de scholengemeenschap. Dat is gericht op het optimaliseren van de zorgwerking en van de kleuterdidactiek, en op de administratie.

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

6.4.2 Begeleiding

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.2.1 Afstemming andere partners

6.4.2.2 Leerbegeleiding

- Conform de schoolvisie, die pleit voor het welzijn van de kinderen, doet het team inspanningen om hun welbevinden te bevorderen. De resultaten van het recente tevredenheidsonderzoek tonen aan dat de school daar in zekere mate in slaagt. Volgens deze bevraging komt echter één op vier lagere schoolkinderen niet zo graag naar school en voelt eenzelfde aantal zich niet helemaal thuis in de klas. Voor sommige items liggen de cijfers per leerjaar ver uit elkaar en op een paar scores na ligt de waardering duidelijk lager dan bij het vorige onderzoek in 2005.
- De relaties tussen de kinderen en de meeste teamleden zijn van die aard dat leren en zich ontwikkelen mogelijk worden. Leraren zetten zich in om de kinderen een positief zelfbeeld te laten verwerven. De meeste teamleden getuigen van een mensontmoetende onderwijsstijl en van een pedagogische houding, die gekenmerkt is door waardering en een zekere empathie.
- In de kleutergroepen zijn de kinderen doorgaans gemotiveerd en actief bezig. De uitwerking van de thema's en het aanbod in sommige speelwerkplekken dragen daartoe bij. Sommige zijn echter vrij arm of weinig uitdagend. In de lagere school verhogen de gevarieerde groepeerings- en dito organisatievormen, zoals hoeken- en contractwerk, de betrokkenheid. Tijdens de bijgewoonde activiteiten primeerde in meerdere groepen een gedifferentieerde aanpak, terwijl in enkele klassen een klassikaal-frontale benadering centraal stond.
- De school beoogt een zorgbrede aanpak door middel van klasinterne en -externe differentiatie. Ze heeft daartoe een degelijke organisatie opgezet, waarbij de titularis de eerste zorgverstrekker blijft. Op basis van observatie- en toetsresultaten en van multidisciplinair overleg zet de school differentiatiemomenten op. Bepaalde daarvan beogen vooral groepsverkleining, terwijl andere gericht zijn op de begeleiding van vorderingengroepen. In de meeste groepen zijn er vormen van niveau- en tempodifferentiatie, hoofdzakelijk als het onderwijsleerpakket dat aangeeft. Differentiatie naar interesse komt vooral voor bij het gedifferentieerd werken en/of het kiesuur in het kleuteronderwijs en in lessen wereldoriëntatie in de lagere afdeling. Differentiatievormen in muzische opvoeding zijn echter nog geen verworvenheid.
- De onderwijsinstelling heeft een functionele zorgverbredende structuur uitgebouwd. De frequente wissels in het zorgteam bemoeilijken echter een systematische, continue zorgverbredende aanpak en hypothekeert de expertiseopbouw van betrokkenen. Het zorgverbredende gebeuren verloopt in aanzet volgens de fasen van het proces van handelingsplanning. Er zijn 'sticordi-maatregelen'(stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren) en voor kinderen die er nood aan hebben, wordt een individueel leertraject uitgetekend.

- Het handelingsplan krijgt nog te weinig een grondige inhoudelijke invulling. Daardoor neigt het zorgverbredende gebeuren te veel naar symptoombehandeling en naar repetitief onderwijs. De remediërende interventies gaan te weinig in op onderliggende oorzaken en vertonen vaak weinig diepgang. Daarbij is het niet duidelijk wat het aandeel van de titularis is als eerste zorgverstrekker. Mede door het onvoldoende expliciteren van concrete en relevante verwachtingen zijn sommige remediëeringsactiviteiten weinig doelgericht, waardoor de effectiviteit in het gedrang komt.
- Om het GOK-beleid uit te bouwen, volgt de school de decretaal vastgelegde procedure. Voor de lopende cyclus koos het team voor 'preventie en remediëring van ontwikkelings- en leerachterstanden' en voor 'sociaal-emotionele ontwikkeling'. Het GOK-beleid beoogt een veelheid van doelen op school-, leraar- en leerlingniveau. De meeste doelen zijn relevant, maar niet altijd SMART geformuleerd (specifiek, meetbaar, aanvaardbaar, realiseerbaar, tijdsgebonden). Sommige acties sporen niet met de beoogde doelen. De school heeft al enkele geplande acties gerealiseerd of opgezet. Zo is onder meer een onderwijsleerpakket voor sociaal-emotionele ontwikkeling geïntroduceerd, is verder werk gemaakt van differentiatiemogelijkheden en is hoekenwerk opgestart in bepaalde groepen. Naar verluidt, is het moeilijk om sommige leraren te motiveren om de geplande acties uit te voeren. Ondanks de inspanningen van het zorgteam mist het GOK-beleid samenhang en voldoende effectiviteit.
- Hoewel leraren werk maken van de beeldvorming van het effect van hun onderwijs, beschikt de instelling slechts in aanzet over valide en aanvaardbare gegevens op schoolniveau om haar onderwijskwaliteit aan te tonen.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingstraject staat.

6.4.3.1 Evaluatiepraktijk

Vaststellingen

- De school heeft nog geen coherente visie op de evaluatiepraktijk geëxpliciteerd. De evaluatie gebeurt overwegend volgens de inzichten van de individuele leraar. Zo beschikt het kleuteronderwijs nog niet over gemeenschappelijke criteria om het leerlingvolgsysteem gelijkgericht vulling te geven.
- Op deze school heerst een evaluatiecultuur. Om de vorderingen vast te stellen, gebruikt het team vormen van harde en zachte evaluatie. Een gedifferentieerde evaluatie vindt nog maar weinig ingang, waardoor een zekere afstemming op de mogelijkheden van de leerlingen niet wordt doorgetrokken naar deze fase van de onderwijsleersituatie. Er zijn wel gedifferentieerde toetsen voor anderstalige leerlingen.
- In het kleuteronderwijs volgen leraren de ontwikkeling van de kinderen op door observaties en door genormeerde toetsen. De ervaring van de leraar geldt als impliciete norm bij de observatie. De vastgelegde observaties focussen vooral op specifieke kennis en vaardigheden over verschillende persoonlijkheidscomponenten en niet op de ontwikkelingsaspecten die leraren als verwachting beogen. Ze dragen dan ook maar in enige mate bij om de ontwikkelingsdomeinen in het leerlingvolgsysteem te waarderen.
- In het lager bestaat de harde evaluatie hoofdzakelijk uit genormeerde, methodegebonden en/of eigen formatieve en summatieve toetsen. De eigen evaluatie is zelden gelinkt aan de leerplandoelen en de meeste toetsen zijn onvoldoende constructiegericht, waardoor de eigen leerstrategieën en attitudes nauwelijks worden geëvalueerd. Het team is nog niet toe aan alternatieve evaluatievormen. Zo zijn vormen van assessment, waarbij instructie en evaluatie geïntegreerd verlopen, of het gebruik van portfolio nog niet aan de orde. De evaluatie is vooral gericht op resultaatsbepaling en in zekere mate op het leerproces van de kinderen. De resultaten worden slechts in beperkte mate gebruikt om het onderwijskundige handelen van de leraar bij te sturen.
- In beide onderwijsniveaus geven leraren geregeld mondelinge waarderende feedback op het leerlingengedrag. Het nazicht van het schriftelijke kinderwerk in de lagere afdeling varieert van voldoende naar nauwgezet. De waardering ervan gebeurt op diverse manieren. Bij sommige leraren is de respons aanmoedigend en stimulerend.

- De evaluatie van de leergebieden gebeurt overwegend cijfermatig. De semestriële evaluatie van bewegingsopvoeding krijgt zowel een kwalitatieve als een cijfermatige waardering. De school is er nog niet aan toe om muzische opvoeding kwalitatief te evalueren. Bovendien zijn de leergebiedoverschrijdende inhouden nog geen voorwerp van een systematische en expliciete evaluatie. In de onderbouw van het lager onderwijs zijn enkele leer- en leefhoudingen wel periodiek voorwerp van een kwalitatieve evaluatie, terwijl in één ander leerjaar wekelijks een globale waardering over het klasfunctioneren in de schoolagenda wordt opgenomen.
- De resultaten van de genormeerde toetsing worden systematisch geregistreerd en verwerkt op leerlingniveau. Ze vormen, samen met andere observatie en/of evaluatiegegevens, de basis voor differentiatie- en remediërsmaatregelen.
- Het team biedt kinderen de kans om zichzelf en de schoolwerking te evalueren. Dat gebeurt bij de zelfcorrectie in de klas, in de leerlingenraad en naar aanleiding van het tevredenheidsonderzoek.
- De school registreert systematisch de individuele vorderingen van kinderen in het digitale leerlingvolgsysteem. Uitzonderlijk gebruiken leraren deze informatie om hun aanpak bij te sturen. Van de directeur krijgen ze soms feedback naar aanleiding van klascontacten, van –bezoeken en van personeelsbijeenkomsten.
- Het team evalueert geregeld aspecten van de schoolwerking. Naast de eigen perceptie gebruikt het ook de tevredenheid van de ouders, van de leraren en van de kinderen om de evaluatie te verruimen en verantwoorde conclusies te trekken. Ten aanzien van de kwaliteitszorg is de school nog in een beginstadium. Ze is in de fase van het verzamelen, analyseren en interpreteren van de gegevens op schoolniveau. Duidelijke conclusies om systematische bijstellingen te realiseren blijven vooralsnog uit.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- de collegiale teamsfeer die leidt tot het welbevinden van kinderen en van het personeel;
- de functionele schoolorganisatie die een ordelijk schoolklimaat beoogt, en resulteert in een veilige en geborgen leef- en leeromgeving voor de kinderen;
- de inzet van de meeste teamleden die de realisatie van talrijke initiatieven op school- en klasniveau mogelijk maken;
- de bijzondere aandacht voor waardeopvoeding, die attitudevorming beoogt, en voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, die verbondenheid met anderen stimuleert;
- het digitale schooleigen leerlingvolgsysteem, dat de ontwikkeling van de leerlingen en de evolutie van hun schoolloopbaan in beeld te brengt;
- het vrij evenwichtige aanbod van de wiskundedomeinen en de inspanningen om het domein 'mens en techniek' te integreren in het aanbod van wereldoriëntatie;
- de uitbouw van de zorgstructuur op schoolniveau en de procedure om het GOK-beleidsplan invulling te geven;
- in het lager onderwijs de systematische verwerking op leerlingniveau van de resultaten van de genormeerde toetsen uit het leerlingvolgsysteem, dat uitmondt in zorgbrede en –verbredende maatregelen;
- de goede samenwerking met en het actief engagement van enkele teamleden binnen de scholengemeenschap.

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- voor het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs alle verplichte leergebieden in rekening nemen, een schooleigen planning leren leren en ICT ontwikkelen, conform art. 44 §2 van het Decreet Basisonderwijs, en de vigerende regelgeving systematisch opvolgen;
- in het kleuteronderwijs de leerplandoelen beter bewaken, het aanbod in sommige speelwerkplekken verrijken, en het onderwijsaanbod over de groepen heen beter graderen, zodat ze beter aansluiten bij de ontwikkeling van de kinderen;
- in het lager onderwijs het handelend verwerven van wiskundige begrippen verhogen, kinderen meer kansen geven om na te denken over hun eigen wiskundige denk- en leerproces, en meer individueel manipulatie- en meetmateriaal ter beschikking stellen;
- een handelingsgerichte aanpak optimaliseren door stabiliteit in het zorgteam te brengen, door de zorgverbreding volgens de fasen van proces van handelingsplanning verder uit te bouwen, en de effectiviteit van de interventies op leerlingenniveau te verhogen;
- een coherente visie op evaluatie ontwikkelen, alternatieve evaluatievormen introduceren, de eigen toetsen koppelen aan de leerplandoelen, de leergebiedoverschrijdende inhoud systematisch en expliciet evalueren en rapporteren, en in het bijzonder de evaluatie en rapportering van muzische opvoeding en wereldoriëntatie verfijnen;
- het systematische formele overleg verhogen om een continu, gegradeerd en gevarieerd onderwijsaanbod te verzekeren en de effectiviteit van het schoolbeleid optimaliseren door een systematische, intentionele opvolging tot op de klasvloer;
- de deskundigheid van het team verder uitbouwen en het gelijkgerichte denken en handelen ten aanzien van meerdere onderwijskundige aspecten verder ontwikkelen door gezamenlijk een beperkt aantal vernieuwingsprioriteiten per schooljaar uit te werken;
- verder werk maken van de interne kwaliteitszorg, waarbij de analyse van de resultaten aanleiding geeft tot teamreflectie en tot borgings- of bijsturingsacties.

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- De school moet aantonen dat ze een gevarieerd wiskundig aanbod in het kleuteronderwijs nastreeft op maat van de leerlingen, zodat de leerplandoelen voldoende worden beoogd.
- Werk maken van de implementatie van het leerplan muzische opvoeding met het oog op de realisatie van de leerplandoelen en van een gegradeerd onderwijsleeraanbod.

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT IN DE TIJD**.

De hieronder aangekruiste (leer)prestaties scoren geheel of gedeeltelijk onvoldoende en hebben tot dit advies geleid:

Gewoon kleuteronderwijs :

DL-f	Voldoet niet	Omwille van
-------------	--------------	-------------

Leergebied

wiskundige initiatie	J	X	onvoldoende nastreven van de ontwikkelingsdoelen
wereldoriëntatie	J		

Gewoon lager onderwijs :

DL-f	Voldoet niet	Omwille van
-------------	--------------	-------------

Leergebied

wiskunde	J		
muzische vorming	J	X	onvoldoende realiseren van de eindtermen

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2013** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Patrick Durieux

Datum van verzending aan de directie en het schoolbestuur:

Voor kennisname

De directie

Het schoolbestuur

Herman Dejonckheere - Lisette Gheysens